

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., ne un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

O schimbare în politica României?

— Un senzațional interview cu 'n deputat conservator român —

Eri, am primit la redacție vizita unui distins deputat român din partidul conservator, care plecând spre Elveția, s'a oprit pentru o zi două în Capitala Ungară.

Se înțelege că după primele cuvinte cari au introdus discuția noastră, am ținut să aflăm de la fruntașul politic din București cum se prezintă acum situația în România. Declarațiile ce ni le-a făcut sînt atât de interesante prin lumina ce au proiectat asupra multor taine și părți obscure din viața politică din România acum atât de înmăntată — încât nu ne putem opri de a nu reproduce aci cei mai esențial și firește numai cei permis în actualele împrejurări să se dea publicității.

— Judecând după aparențe, — după manifestările exterioare — ne-a spus d. deputat — ai putea să afirmi că situația la noi în țară e aceeași ca la începutul războiului. E aceeași violență de limbaj în presă, aceleași suspicțiuni, aceleași acușări reciproce de »vîndut interesele străine, de »strădător al cauzei naționale.« Mai cu loc și acum întruniri războinice, cu vorbiri agresive, manifestații studențești, spargeri de geamuri și de capete. Toate acestea sînt aparițiile vechilor și tristeilor moravuri politice din țara noastră — care din păcate, n'au putut fi încă înlăturate, înmormântate.

»Cea ce dăunează mult României — e că avem un mănunchiu de politicieni cari vor să trateze politica noastră externă, cu aceleași mijloace și norme cu cari s'au obișnuit să trateze și să conducă politica noastră internă, zeci de ani de a rîndul. Certurile personale, atacurile prin presă, mișcările de stradă, manifestațiile studențești, — toate aceste procedee vechi ale politicii noastre interne, sînt acum aplicate de un grup de oameni politici dela noi, ca să impună o anumită direcție Regelui și guvernului nostru în politica externă. Din fericire avem azi la guvern un partid, care fiind ferit de dezbinări și certuri intestine, ca partidul nostru conservator — este astăzi cel mai puternic în România și nu se lasă intimidat, nici terorizat de acțiunea d-lor Filipescu-Take Ionescu.«

— Ce credeți — va rămâne România neutră până la sfîrșit — sau la urma urmelor tot va intra în război, — am întrebat pe oaspele distins din țară.

— Profetii nu pot să fac. Pot numai să vă spun, că actualmente atât tabăra războinicilor cât și tabăra neutraliștilor dela noi, numără partizani numeroși, tot oameni de stat din cei mai de frunte ai țării, și spirite de elită. Și însuși faptul că 'n sinul păturii noastre conducătoare există o atât de enormă divergență de păreri, o atât de cumplită diversitate de aprecieri, de idei practice în privința atitudinii României în actuala conflagrație — mă face să cred că România nu trebuie să intre în război. Dacă războiul — pe care îl reclamă gruparea Take Ionescu-Filipescu — ar fi posibil, cu șanse sigure de succes, fără să periclităm existența țării — de bună seamă că n'ar fi existat la noi atâtea dezbinări, deosebiri de vederi, o dezorientare atât

de mare. Ne-am fi unit cu toții într'un gând și o simțire. Dar realitatea e alta. Anul acesta de război ne-a învățat că nu-i permis unui stat mic să schimbe pe neașteptate politica lui externă, să-i răpească baza ei cea veche, directiva ei de patruzeci de ani, pentru a face loc unei politici șovăitoare ori contrazicerii. Iată de ce, de câte ori se întrunește consiliul de miniștri — mai ales de când s'a complicat războiul și cu situația din Balcani — hotărăște că nu e cazul ca România să-și schimbe atitudinea. Guvernul nostru vede azi clar că singura atitudine posibilă și necesară pentru România în situația de azi atât de gravă — e numai o neutralitate sinceră și binevoitoare față de puterile centrale.«

— Nu credeți că gruparea Filipescu-Take Ionescu, va reuși totuși să impună guvernului român politica externă pe care o reprezintă ei?

— Nu cred. Dar mult n'a lipsit ca să se întâmple și asta. D. Brătianu s'a convins însă, apoi, ce greșală fatală ar fi fost pentru țară să aplice în politica ei externă, norma cunoscută mai mult la jocul de cărți de la masa verde: »Cine riscă — câștigă«. Dacă Ionescu s'ar fi putut înfrîna, ca România intrând în război alături de Rusia să fie riscat ea, ca să câștige tot colosul dela nord — cum am mai pățit-o odată.

Vom continua mai departe să rămănem într-o neutralitate expectativă. Firește că așa nu-i place d-lor Take Ionescu-Filipescu, cari din opoziție caută să guverneze ei țara și să paralizizeze politica externă a cabinetului Brătianu. Dar nu vor reuși. Să nu vă închipuiți că majoritatea opiniei publice este de partea d-lor Take Ionescu și Filipescu — ci e mai curînd de partea guvernului, — iar la Federația Unionistă a războinicilor s'a opus acum o nouă mișcare în jurul »Ligei unității naționale« care e creată sub auspiciile guvernului — unii chiar zie sub inspirația lui — care mișcare se ridică contra acelor cari arată prea multă preferință pentru un ținut românesc, și sînt gata să sacrifice alt ținut, ca Basarabia, Valcea Timocului, etc. Aceasta nouă

mișcare și Ligă, cere guvernului să realizeze din idealul nostru național ce-i posibil, iar nu să perdem și ce avem.

Ideia aceasta a exprimat-o admirabil și amicul meu C. C. Arion, cea mai limpede minte de bărbat politic, ce mi-a fost dat să cunosc în țara noastră. D-sa a spus precis în adunarea noastră dela clubul conservator, că politica externă ce trebuie să facă România e o politică de realitate, căci nici un popor nu face politică externă de sentiment. Și la realizarea idealului nostru național, nu noi alegem, ci evenimentele dictează, destinul României care acum se pronunță. Vremurile și posibilități ne vor impune ce să realizăm din idealul nostru național.

Acestea sînt principiile cari conduc acum și guvernul român, și partidul conservator, și noua »Ligă pentru unitatea națională« care numără azi numeroși partizani, se organizează pe forțe concrete, și la care Ligă au aderat floarea intelectualității moldovene, în frunte cu Constantin Stere, deputat, rectorul Universității din Iași, Mihail Sadoveanu, marele nostru scriitor, directorul Teatrului Național din Iași, apoi profesorii universitari Al. Filipide, G. Ibrăileanu, P. Bogdan, Ilie Bărbulescu, C. Botez, A. Frunză, Mihail Carp, deputat, Aug. Scriban, prof. Eugen Ghika București, mare proprietar, și un mare număr de publiciști, profesori secundari, advocați proprietari agricoli, etc.

Guvernul român ește dar sprijinit de forțe serioase pentru noua orientare ce vrea să dea politicii României.«

Acestea sînt declarațiile senzaționale ce ni le-a făcut deputatul conservator.

* * *

București, 16 Octombrie. — Regele Ferdinand al României a primit într-o audiență mai lungă pe fostul prim ministru român P. P. Carp, partizanul unei politici a României alături de puterile centrale. Înainte de audiență, d. Carp a avut o lungă consfătuire cu d. Const. Stere.

Armatele bulgare au înaintat în Serbia cu încă 10 km.

— Bulgarii au rupt legătura de tren Niș-Dunărea —

Sofia, 16 Oct. — Reo plang germane și austro-ungare zboară peste localitățile sîrbești, aruncînd numeroase bombe. Aviații întorcîndu-se îndărăt au vestit cercurile oficioase că armata bulgară a înaintat pe un teritoriu de 10 kilometri în Serbia.

Autoritățile bulgare au luat toate măsurile de apărare pentru un eventual atac aerian din partea Serbiei.

Lugano, 16 Oct. — Ziarul »Secolo« al a din București, că trupele bulgare au pătruns în Serbia, și prin punctele Oranje și la nord-est de Niș.

Colonia, 16 Octombrie. — »Kölnische Zeitung« află din Sofia: Armata bulgară a trecut ieri granița sîrbă pe toată întinderea ei și s'a coborît în valea Timocului, unde a pus stăpînire peste linia ferată care pornește dela Niș spre Dunărea. Prin aceasta ocupațiune, este definitiv întreruptă legătura între Rusia și celelalte puteri ale Ententei — pe linia Niș-Salonic.

Joi, 14 Octombrie — vre-o 50-000 soldați bulgari au atacat pe sîrbi în regiunea Valandovo, în județul Dorian, lîngă granița greacă. Lupte mai crîncene s'au dat la Eboos.

Anglia și Serbia au declarat război Bulgariei

Rotterdam, 16 Octombrie. — Reprezentantul sîrb la Londra anunță în mod oficial că Serbia a declarat război Bulgariei, pentru că armatele bulgare au atacat trupele sîrbești lîngă

Zajecsar și Radovista. O altă știre sosită din Londra anunță că Anglia a declarat război Bulgariei.

DIN ROMÂNIA

De ce rămâne România neutră?

În această privință citim următoarele în ziarul »Dreptatea« (29 Sept.):

»Cercurile diplomatice de aici au azi convingerea certă că România ca și Grecia sunt hotărâte să rămână neutre și în urma schimbării situației, prin intrarea în război a Bulgariei împotriva Serbiei.

Considerațiunile diplomatice pe care le prezintă guvernele grec și român pentru justificarea acestei atitudini, pornesc din situația de fapt pe care și-a creiat-o Serbia. În adevăr, guvernul sîrb nu poate face apel la păstrarea principiilor Tratatului dela București, pentru faptul că Serbia însăși a recunoscut nevoia modificării lui acordând Bulgariei legitimarea pretențiilor ei teritoriale asupra Macedoniei.

Pe lângă aceasta, împătrita înțelegere nu poate pretinde României intrarea în acțiune în numele principiilor tratatului dela București, pentru motivul că Puterile aliate însăși conveniseră asupra călcării lui în tratativele ce-au urmat cu Bulgaria, pentru a-o determina să intre în acțiune împotriva Turcilor.

Guvernele român și grec recunosc că interesele lor speciale nu sunt deocamdată atinse prin intrarea în război a Bulgariei și, la apelurile Ententei, au repetat deciziunea lor de a continua expectativa.

Pe de altă parte, suntem informați că chiar diplomația împătritei înțelegeri recunoaște — cel puțin în ce privește Ro-

mânia — că intrarea noastră în acțiune e azi o imposibilitate strategică. Supărarea Ententei se îndreaptă asupra Greciei care are o altă situație decât a noastră. Se recunoaște că România n'ar putea intra în acțiune decât învoindu-se cu gândul de o luptă pe două fronturi în împrejurări când nu poate aștepta nici un ajutor dela Ruși.

Ziarul guvernului român despre ofensiva Bulgariei

Intrarea Bulgariei în război, este astfel apreciată de oficiul guvernului român »L'Independance Roumaine«:

— Stăm în fața unei deciziuni pregătită de multă vreme, și ar fi nedrept să o punem exclusiv în socoteală guvernului Radoslavov. Cu excepția câtorva personalități bulgare pe cari îi pot număra pe degete, majoritatea poporului bulgar este iritată și pornește la împlinirea destinului său. Hotărîrea Bulgariei înseamnă o mare desamăgire pentru Ententa, a cărei intențiune era să formeze un nou bloc balcanic contra puterilor centrale și Turciei.

Bulgaria și Grecia ar fi avut sarcina să conlucreze la cucerirea Dardanelor. Convinsă, că și-a pierdut prea mult timp, cu tratativele, pare că împătrita înțelegere este acum decisă la o supremă încordare de puteri. Ziarul de mai sus citează știrile foilor franceze după care Ententa ar fi decisă să debarce în Grecia jumătate milion de soldați. Dar chiar de s'ar proceda cu cea mai mare iuțeală, o asemenea operațiune reclamă mult timp. În fine totul atarnă de puterea de rezistență a armatei bulgare.

intare, rușii au reușit să pătrundă în poziția noastră pe o întindere de un batalion. Un contra atac e în curs. — Una din aeroplanele noastre a aruncat un mare număr de bombe asupra orașului Minsk, în timpul când erau concentrate pentru plecare numeroase trupe. S'au observat cinci grele explozii și un mare incendiu.

La armatele prințului Leopold al Bavariei și generalului Linsingen, nimic deosebit.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Cum scuză Sir Grey falimentul Ententei în Balcani. — Germanii recuceresc tranșeele pierdute și fac prizonieri 5 ofițeri și 300 soldați francezi. — Noi amănunte despre bombardarea Londrei. —

Secretarul de stat englez dela externe, Sir Grey a făcut în Camera comunelor o expunere asupra situației în Balcani, declarând următoarele:

— Ententa a voit să stabilească o înțelegere între statele balcanice pe calea concesiunelor reciproce. Din nefericire dispoziția din Balcani era mai mult pentru dezbinarea cea mai mare, iar nu pentru înțelegere. Puterile centrale au oferit Bulgariei mai mult decât Ententa. Făgăduielile făcute Bulgariei de puterile centrale, ca să intre în război au fost făcute pe socoteala vecinilor fără ca să se puie în vedere și acestora avantajii corespunzătoare. Noi am stat tot timpul în raporturi amicale cu România, care a favorizat o alianță balcanică. Atacul Bulgariei asupra Serbiei, deschide chestia obligațiilor din tratatul greco-sîrb. Care va fi atitudinea Greciei — asta o putem ști deocamdată numai din discursurile din Camera ale lui Zaimis și Venizelos. E însă lucru clar că interesele Serbiei și Greciei sînt identice. Numai prin teritoriul grecesc, putem veni în ajutorul Serbiei. Aliații aveau dorința să sprijinească din toate puterile lor Serbia și Grecia de aceea a trimis la Salonic toate trupele de care dispune. Protestul Greciei contra debarcării e numai formal. Grey a terminat spunând: Cu toții luptăm pentru acelaș scop, ori cari ar fi câmpul de luptă pe care ne războim: să trăim în libertate, fără a fi oprimați de fantoma militarismului prusac.»

Comunicatul german dela 15 Octombrie anunță următoarele lupte noi pe frontul francez:

La nord-est și est de Vermelles englezii au fost iarăși dați afară din tranșeele noastre. Numai pe marginea de vest a așa numitei gropi Kier, englezii s'au mai putut menține. În Champagne, trupe saxone au luat cu asalt un cuib francez la est de Auberive, aflat încă în linia noastră de tranșee dela marile atacuri și au făcut acolo prizonieri 5 ofițeri, 300 soldați, capturând și mai multe tranșee.

În noaptea de 13 spre 14 Octombrie, una din aeroplanele noastre au aruncat bombe asupra gărilor din Chalons

MERSUL RĂZBOIULUI

Ce urmăresc Rușii prin contra atacurile lor

Trei atacuri rusești respinse la Dünaburg. — Germanii recâștigă teren pe frontul francez și fac prizonieri. — Lupte sterile pe frontul italian. — În Serbia, trupele germane au luat cu asalt orașul Pozarevaț și au făcut 450 prizonieri. — Armata bulgară atacă frontul de răsărit al Serbiei. — Ententa terorizează Grecia. — Știri din Turcia. —

Corespondenții din Petersburg ai ziarelor italiene anunță: Contra ofensiva rusă și nouile operațiuni importante rusești în Galizia de răsărit, urmăresc de bună seamă scopul de a împiedica pe germani de a duce din frontul de răsărit noi trupe pe alte fronturi. Cercurile rusești consideră ca apropiat momentul că toate armatele aliate ale Ententei să desfășure deodată și cu putere o acțiune comună. Numai așa Ententa va repurta o biruință fără mari greutate. Criticul militar dela »Corriere dela Sera« constată însă cu mare surprindere că atacurile armatei austro-ungare pe frontul italian devin tot mai dese. Pare că ofensiva austro-ungară urmărește scopul să transporte războiul pe teritoriul italian. Austro-Ungaria voiește cu chipul acesta să împiedice Italia, să vie în ajutorul Serbiei.

Pe de altă parte, criticii militari ai ziarelor rusești, sînt de părere că publi-

cul să nu judece prea optimist noua situația de pe frontul rusesc, creată prin contra atacurile armatelor ruse. — Cu toate nouile planuri de război în Balcani ai puterilor centrale — acestea sînt ferm decise să înfrângă Rusia, și n'urmărirea acestui scop, iarna nu le va împiedica. Tenacitatea puterilor centrale nu poate fi zdruncinată.

*

Iată ce anunță de pe frontul rusesc, comunicatele dela 15 Octombrie:

v. Höfer anunță că nu s'au produs evenimente noi deosebite.

Comunicatul german anunță:

La sud-vest și la sud de Dunaburg, rușii au atacat de repetate ori. La sud de șoseaua Dunaburg-Novô Alexandrovsk ei au fost respinși cu pierderi neobicinuit de mari. Tot așa s'au prăbușit două atacuri la nord-est de Vesselovo. La o a treia încercare de ina-

și Vitry le Francois, foarte importante pentru mersul operațiilor militare.

Șeful Statului major.

— Ministrul de război englez dă un nou comunicat despre bombardarea Londrei cu Zeppelinuri și constată că nici focul artileriei engleze, nici aeroplanelor engleze care au pornit în urmărirea flotei de Zeppelinuri, n'au reușit să distrugă vre-un Zeppelin. Atacul Zeppelinurilor a făcut următoarele victime: 11 militari morți, 13 militari răniți, dintre persoane civile 27 omorite, 64 rănite, și anume femei 9 moarte, 50 rănite, copii 3 morți, 7 rănite.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Unde au loc acum lupte cu italienii. — Ce-i cu acțiunea Italiei în Balcani. —

De pe frontul italian, v. Höfer anunță următoarele pe ziua de 15 Oct.:

Pe frontul tirolez durează încă puternicul foc de artilerie dușman. Italienii au pornit atacuri de infanterie numai pe platoul Folgaria, unde mai multe companii italiene au înaintat spre pozițiile noastre, la miezul nopții. După o luptă scurtă au fost silit să se retragă. Tot așa a eșuat o altă încercare de apropiere în primele ceasuri de dimineață. La granița Carintiană și în tinutul de pe coastă situația generală e neschimbată. Câteva sectoare din acest front stau sub focul continuu al artileriei dușmane. Un detașament italian care a înaintat pe marginea platoului, lângă Peteano, a fost respins printr'un contra atac și a suferit mari pierderi.

Höfer, mareșal locot.

— Cu tot strigătul de ajutor ce-l scoate Serbia, ca să fie auzit de Ententa, — cenzura italiană oprește acum gazetele din Italia să ceară guvernului italian o participare a Italiei la expediția din Balcani. »Giornale d'Italia« care stă aproape de guvern declară că Italia nu va trimite deocamdată contingente de armată în Orient, căci prin înaintarea armatelor italiene pe frontul austriac, ține acolo legat un milion (?) de dușmani cu multă artilerie, și 'n chipul acesta, Italia aduce mari servicii cauzei comune a Ententei.

RAFUIALA CU SERBIA

— Pozarevac luat de armata germană. — Alți 450 prizonieri. — Oștirile bulgare au pornit ofensiva pe întregul front sârbesc de răsărit. —

Puterile centrale și Bulgaria au pornit ofensiva lor viguroasă contra micului stat sârb — și cele patru puteri ale Ententei nu vin în ajutorul aliatului lor sârb, decât cu discursuri în Camera franceză și engleză și prin promisiuni în presă. — Trupele anglo-franceze cari au debarcat la Salonic — n'au pornit încă spre Serbia. Și până acum nu se știe încă precis mărimea acestor contingente.

Pe când o telegramă din Salonic anunță că acolo au debarcat 75.000 soldați anglo-francezi, o altă telegramă vorbește de 100.000. Ce vor face aceste trupe nu se știe încă. Un lucru însă constată cronicarii militari ai puterilor centrale, că transportul acestor trupe anglo-franceze pe unica linie ferată Salonic-Niș — va întâmpina mari greutăți, fiindcă această linie, de la distanța Gevgheli-Demirkapu pornește de la lungul graniței bulgare. Așa dar acolo, armata bulgară nici nu trebuie să treacă granița, ci poate de pe înălțimile dealurilor lor să ia sub focul artileriei lor ori ce tren cu trupe anglo-franceze ce-ar trece pe acolo.

Sârbii contează pe așa o eventualitate, de aceea o telegramă anunță că sârbii au concentrat pe acea distanță o artilerie numeroasă.

În ce privește noile operațiuni ale trupelor aliate, se constată, că pe ziua de 15 Octombrie trupele austro-ungare, au înaintat cu încă 6 kilometri la sud de Belgrad, alungând pe sârbi dincolo de râul Bolecica, unde de sigur, vor opune o nouă rezistență.

Orașul Pozarevac a fost cucerit de armata generalului Galvitz, numai după ce a fost înconjurat din patru părți — împotrivirea sârbilor a fost dar acolo din cele mai strâșnice.

Din Sofia vine știrea, că ieri, Vineri, a început marșul general al trupelor bulgare contra Serbiei.

Vești de victorii aduc rapoartele dela 15 Oct. de pe frontul sârbesc:

Trupele austro-ungare cari înaintează dincolo de muntele Crinobrd, au aruncat pe dușman dincolo de râul Bolecica, care se varsă în Dunărea, asta în direcțiunea localității Vinca. Forțele germane cari înaintează de ambele părți ale cursului de jos al râului Morava, au luat în luptă orașul Pozarevac.

Corpul 1 de armată bulgară a început atacul dincolo de granița de răsărit a Serbiei și a ocupat înălțimile și trecătorile între Blogradcik și Knjazevac.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La armata feldmareșalului Mackensen, operațiunile își urmează cursul lor conform planului. La sud de Belgrad și Semendria, sârbii au fost gonțiți mai departe. Am capturat acolo 430 prizonieri, 3 tunuri, dintre cari unul de mare calibru. Și forturile din frontul de sud al orașului Pozarevac au fost luate cu asalt azi noapte. Orașul întărit a căzut astfel în mâinile noastre.

Șeful Statului major.

Ententa amenință Grecia

Din Atena vine știrea că reprezentanții Ententei au prezentat prim ministrului grec Zaimis — o notă în care îi se cere să retragă opreliștea de debarcare a trupelor la Salonic. Dacă Grecia nu va da curs acestei cereri, Ententa va bloca cu flota ei coastele grecești, împiedicând importul de mărfuri. Se afirmă că guvernul grec va respinge cererea Ententei. Amenințarea cu blocare, înseamnă un atentat la interesele Greciei. Acum nu se mai așteaptă nimic bun din partea Ententei. Ambasadorul rus și italian din Atena se pregătesc de plecare.

— Regele Greciei a trimis pe fostul prim ministrul grec Sopuli, cu o scrisoare la Regele Bulgariei, în Sofia. Se dă mare importanță acestui fapt.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Luptele la Dardanele

»Corriere della Sera« primește o telegramă din Londra, după care presa de acolo cere ca Ententa să renunțe la expediția ei la Dardanele.

— Comunicatul turc dela 15 Octombrie anunță: La Anaforta, focul nostru a vătămat un aeroplan dușman, care s'a prăbușit la răsărit de Tuzlagi și a fost distrus de artileria noastră.

La Arburu, dușmanul a deschis un foc de artilerie asupra tuturor pozițiilor noastre, dar fără succes. — La Sedil Bahr, un torpilor dușman care a încercat să bombardeze aripa noastră stângă dela Koreviadere, a fost silit de artileria noastră să fugă din strâmtori.

Știrile zilei.

O nebunie

»Mai bine învinși cu quadrupla, decât învingători cu Germania«...

Frazeologia n'a condus
Nici când un stat,
Numai munca serioasă,
A produs un rezultat...
Dar adevărat, că în lac o piatră
Ce un om scrântit a aruncat
N'o pot scoate înțelepții
Cei mai mari ai unui stat.

Bravura unui soldat român

De pe câmpul de luptă rusesc, ni se scrie:

Ar fi păcat să se treacă cu vederea meritele unui soldat brav al neamului nostru și anume Vicaș Grigore, subofițer din reg. 63, comp. 11, care la începutul războiului a fost sergent în Bistrița, și plecând pe câmpul de bătaie, s'a luptat până în ziua de azi cu bravură în Galizia și pe câmpiile Rusiei, și a avut norocul să nu fie atins de un glonț. Superiorii lui încredințându-se de bravură acestui ostaș român, l'a avansat la rangul de Stabsfeldvebel, apoi a fost decorat cu medalia de aur, clasa I., medalia de argint clasa a doua, iar de cătră comandantul armatei germane cu Crucea de fier »Krieger Verdienst Kreuz«, iar astăzi a fost avansat la rangul de Ofizierstellvertreter.

Dorim și mai departe cele mai bune succese bravului nostru camarad.

Conferința partidului independist ungar

Eri a avut loc la Budapesta o consfătuire a partidului independenței, sub președenția contelei Apponyi. S'a discutat toate chestiunile politice și economice la ordinea zilei. Un interes deosebit s'a arătat problemei scumpirei traiului. S'a hotărât, ca partidul să aleagă o comisiune specială care să pregătească anume expuneri și soluțiuni, ce vor fi prezentate parlamentului, în viitoarele desbateri. Contele Apponyi a fost însărcinat apoi să adreseze un apel către națiune pentru a semna la al treilea împrumut de războiu.

Prețuri maximale pentru untură și carne de porc

Sub președenția ministrului de comerț baronul Harkany și 'n prezența miniștrilor Ghillany și Sandor s'a ținut ieri o conferință la ministerul de comerț asupra măsurilor de luat pentru a regula prețul untului și carnei de porc. Unii erau de părere că să se stabilească prețuri maximale numai pentru untură, alții din participanții conferinței s'au pronunțat și pentru prețurile maximale pentru carnea de porc. Aceste prețuri maximale vor fi stabilite în înțelegere cu Austria.

Sinuciderea unui general austriac

Din Viena se anunță, că acolo, s'a sinucis generalul Wilhelm Richler în vârstă de 64 ani, fostul comandant al lagărului de prizonieri din Amstetten. Sinucigașul a lăsat o scrisoare în care dă ca motiv al actului său disperat — o boală gravă.

Urmările noului război contra Serbiei pentru exportul român

Citim în ziarul comercial și industrial »Argus« din București:

Exportatorii români arată o mare încredere în rezultatele rezeși și sigure ale ofensivei germane contra Serbiei. Ei angajează mereu șlepurii pentru transportul pe Dunăre, despre care cred că în cel mult 15 zile va fi liberă.

Transportul pe Dunăre se scumpește mereu.

Oprirea vânzării ovăzului în Germania

În Germania e oprită vânzarea ovăzului, fiind declarat ca proprietate a statului prin ordinul ministerului de finanțe german dela 15 Februarie 1915. Mai mulți comercianți, cari au vândut în timpul din urmă ovăz, au fost condamnați la amenzi mari până la 1000 de mărci, precum și închisoare.

Un profesor austriac se sinucide în Italia

Profesorul de liceu Bresce, supus austriac din Görz-Gorița, acum internat ca prizonier civil în Italia, s'a sinucis. Ziarele italiene nu indică motivul sinuciderii.

Rechiziționarea ștofelor militare în Germania

»Berliner Tageblatt« scrie că în toată Germania s'a publicat o ordonanță a comandamentului militar german, care prevede, că toate fabricile sau particularii, ce ar poseda ștofe de culoarea ce le purta în timp de pace armata de uscat și marină, să li anunțe ministerului de război, care le va rechiziționa și plăti imediat.

Republica China iarăși imparăție

Ziarul rusesc »Viedomosti« află din Peking, că consiliul de stat în unanimitate a hotărât reintronarea Monarhiei în China.

Impozit de război asupra proprietărilor de case

»Berliner Tageblatt« scrie, că în Germania se va introduce un impozit de război asupra proprietărilor de case.

Accest impozit nu va privi însă pe acei proprietari ce-și au imobilele închiriate celor plecați în război, și cari sunt dispensați de plata chiriei, ci numai pe proprietarii ce-și primesc încă chiria completă.

Propunerea aceasta e viu combătută.

Prețul cerealelor în Austria

»Neue Freie Presse« face o interesantă comparație a dezvoltării prețurilor de cereale în Austria dela 1902 încoace (1 coroaie pe sută de kilograme):

Preț mediu	1902-1906	1907-1913
Grâu	17.50	24.—
Secară	14.50	19.60
Preț maxim	1914-1915	1915-1916
Grâu	40.50	34.—
Secară	33.50	28.—

Deci prețurile maximale de astăzi din Austria sunt aproape indolte ca prețurile până la 1906.

Spre curiozitate fie menționat că taxele de impozit pentru grâu și secară au fost în Austria până la 1906, 3 cor.

60 filer aur de 100 kgr. și că dela 1907 până la război, aceste taxe s'au urcat pentru grâu la 6 cor. 30 fil., pentru secară la 5 cor. 80 fil. de 100 kgr.

Prețurile făinei de grâu pe sută de kilograme în ultimii 15 ani, sunt:

Făină de grâu No. 0 în medie:

Dela 1900—1906: 26 coroane.

Dela 1907—1913: 34 cor.

Dela 1914—1915: 67 cor. 85 fil.

În 1915—1916: 68 coroane.

O colecție a soldaților de pe câmpul de luptă

Am primit la redacție suma de 26 c. și 16 fileri trimisă de d-l sergent-major Antonie Copoceanu, și în urmă o înduioșătoare scrisoare în care ni se spune că suma mai sus arătată a fost colectată dela soldații din reg. 43, compania 4 (Arbeiter-Abteilung, pentru a veni în ajutorul lui Matei Siminic, soldat devenit invalid din război, și actualmente internat la Spitalul invalizilor din Budapesta, V. Vaci-ut 57, etajul I., n-rul camerei 16. Ni-se cerea să predăm noi suma colectată fratelui Matei, ceea ce am și făcut.

Dăm aci și numele acelor, cari au contribuit la aceasta colecție nobilă și frumoasă:

Antonie Copoceanu sergent major 1 cor., P. Vuculescu 20, Cărăgin Ilie 10, Iosif Neagu 20, Tolner Janos fruntaș 20, S. Nicoară 12, D. Mihaescu 12, I. Rista 12, P. Mari 10, I. Mihuti 20, I. Medeleanu 10, I. Rădulescu 10, A. Martin 10, G. Cărmănuș 12, D. Milia 20, Johan Ser sergent 32, P. Grivu 10, G. Magiar 10, I. Manda corporal 10, I. Stancu 10, I. Stoina 10, I. Manciu 10, A. Oțanu 10, I. Leica 10, V. Zara 20, G. Malțofski 20, I. Isac 10, I. Iacob 10, A. Davidoni 10, A. Vitt fruntaș 20, V. Lisi 20, T. Comici 20, I. Caragea 20, D. Caragea 20, I. Răiași 10, Const. Munteanu 20, Eug. Spinațiu 20, V. Măranu 20, G. Matiași 30, Petru Remetianu 30, Petru Petrescu 20, Leonard Bela 20, Ioan Aga 20, N. Popovici 20, V. Stana 10, I. Gurgu 10, Ilie Bona 10, Z. Isac 10, R. Jurgia 20, V. Marta 20, D. Stana 10, N. Andrei sergent 20, V. Preda 20, D. Stoichescu 10, G. Crișciu 10, V. Sintescu 10, P. Cuzman 20, P. Miuti 10, A. Iancu 10, I. Raica 10, I. Munteanu 20, Pr. Izvonari 20, D. Măgurean 20, A. Martinovici 10, M. Grof 20, A. Rain 10, malgea George corporal 20, Gl. Vetreș 10, I. Draghia 10, I. Banu 20, P. Trasteu 20, N. Luca 20, P. Căprariu 10, T. Căprariu 10, I. Jurca 20, N. Mingea 20, I. Mațașescu 20, G. Beg 20, T. Pârvan 20, I. Radici 20, A. Banda fruntaș 30, P. Banu 20, Ilie Mătu 20, I. musteanu 20, Ioan Lungocă 20, Martin Bellu 20, I. Catta 10, I. Pascu 20, I. Brândușani 20, T. Leo-rințiu 20, V. Loga 20, Petru Pau 40, N. Pascu 10, G. Caputescu 20, I. Stănilă 20, I. Păcurariu fruntaș 20, V. Târziu 10, V. Luminosu 10, D. Mageți 10, I. Luminosu 20, I. Petrescu 10, F. Păulescu 20, I. Trimescu 20, I. Cheveresanu 20, I. Cărciu 20, V. Crașovanu 10, P. Cos-

tescu 10, V. Băcariu 10, I. Cornean 20, S. Vlaici 10, P. Căprariu 20, N. Vran-țuția 10, I. Peicuți 20, I. Contur frun-țaș 20, I. Orza 10, M. Porfir 10, N. Ianculescu 16, I. Cărea 20, S. Rădulescu 20, Simon Zsiga preot gr. or. sârb 50, V. Crăciunescu 10, C. Corunții 20, I. Capolnășan 20, E. Mihoc 10, N. mădina 20, I. Novăcescu 20, Kiss György 20, Pesek Josef 20, St. Hudak 20, A. Prisca 20, G. Voina 10, I. Petcu 20, D. Mioc 10, M. Petricescu fruntaș 10, P. Isac 10, S. Ivașcu 20, I. Padinianțu 10, P. Pozderca 10, Franz Wolf 10, Nandra Ioan 10, P. Iana 40 fileri și Toma Matiaș 2 cor.

Sumă totală 26 cor. 16 fileri.

Poșta administrației

Ioan Pascu, Feldpostamt 46. — Poezia scrisă în limba maghiară e bine întocmită, dar noi n'avem timp ca s'o traducem în românește, căci aceasta muncă e mai grea decât o crezi d-ta.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Din cauze de strămutare, se află de vândut în Blaj

O casă nouă

cu 2 încăperi, pivniță, fântână cu apă bună de beut, și celelalte de lipsă. — Condițiuni foarte favorabile. — Reflec-tanții să se adreseze la redacția acestui ziar.

Dela Administrația ziarului

„Foaia Poporului Român“

BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36

se pot cumpăra următoarele cărți:

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali) și Dr. Valer Erențiu (pentru greco-catolici).

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Harta (mapa) războiului.

La administrația ziarului nostru se află de vânzare următoarele hărți:

Harta mare a Europei, mărimea 140/220 cm. în 5 colori — cor. 2.50

Aceiași hartă, mărimea 77+100 cor. 1.50

Harta războiului turco-rus cor. 1.50.

Harta războiului mondial mărimea 56+81 cor. 1.20

Pentru espedarea franco să se alature la fie-care comandă 10 fileri.